

עדינות נפש עצומה, והיתה עוז לאבי מורי ז"ל בכל עניינו הציבוריים והכלליים, יהיו זכרם ברוך, ויעזרו להשיתת זונכה אני ואחותי מרת בת' דינה תחיה ומשפחתה, וזרע זרע ללבת תמיד לאורים ולדבוק במידותיהם.

◊ ♦ ◊

בפתחית הספר הנני להביא רעיון שחשיבותם בימים אלו, דהנה בغم' ערכין (ל"ב ע"ב) איתא: 'כתיב יהושע והכא ישוע, בשלמא משה לא בעי רחמי על יצרא דעת' דלא הוא היה זכותה ארץ ישראל, אלא יהושע דהו'ל זכותה ארץ ישראל אמאי לא בעי רחמי' ע"ב.

וחשבתי בזה, דהנה כתיב (במדבר יג, טז): "ויקרא משה להושע בן נון יהושע", וברשי': התפלל עליו, יה יושע מעצת מרגלים ע"ב.

השאלה ידועה מדוע התפלל משה רבינו רק עבור יהושע ולא עבור שאר המרגלים.

וזוכרני ששמעתי פעם מרבייה"ק כי מרן אדמור'ה' בית ישראל ז"ע על הפסוק (דברים י, ב) 'ואתפלל גם بعد אהרן בעת ההוא', ופרש': והוועילה תפלי' לכפר מחצה ומתו שנים ונשארו שנים. והסבירו, שאלוור ואיתמר היו דבקים וمبرטלים למשה רבינו ע"ה, لكن תפילת משה יכולה להיות להגן עליהם, משא"כ נדב ואביהו שאלו היו בטלים למשה רבינו, כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין נב). שאמרו מתי ימותו שני זקנים ואני אתה הדור, לפיכך תפילת משה רבינו לא הוועילה עבורם עבד"ק. ועפ"י דבריו הק' נוכל לפרש ולישב כאן, דכאן לא הייתה יכולה להועיל תפילתו של משה להנצל מעצת המרגלים, שכן הבחירה ניתנה בידי האדם, כך שתפלה יכולה להועיל רק עבור עצמו ולא עבור אחר, אך יהושע שהיה תלמידו ומשמשו של משה רבינו ומילא היה בטל ודבוק בו, נחשב כאילו התפלל משה עבור עצמו ומילא הוועילה תפילתו.

לא כן לגבי שאר המרגלים שלא היו בטלים לגמרי למשה, לא הייתה יכולה להועיל תפילת משה עבורם. ועל פי דברים אלו יש להמתיק מה שייחסו לא בעי רחמי על יצרא דעתה זורה, כדאיתא בغم' ערכין הנ"ל, וראה בתפארת שלמה (בפרשת שלח) שכטב, דברמת לא שיר להתפלל על דבר שתלו בבחירה, אך כאן מצינו דאצל כלב כתיב 'עובד'י כלב' פירוש שהוא בעצם הטה לבבו לטוב, אבל יהושע זכה להיכנס לארץ ישראל על ידי תפילת משה רבינו שהועילה עבורו לבטל את הבחירה, لكن יהושע דווקא עליו היה מוטל להתפלל על יצרא דעת' אף שעלה ידי זה יבטל הבחירה.

ולפי מה שכתבתי יש לומר, לדפיכך באמת לא התפלל יהושע, שייחסו הרגש שבני ישראל לא כל כך מושרים וمبرטלים אלו כמו שהוא מקשר ובטל למשה רבינו, וכן חשב שלא יכול לבטל מהם את הבחירה, ובטל יצרא דעת' ודוק' היטב.

◊ ♦ ◊

הנני רוצה להעלות בהקדמתי זו מתוך יראת הכבוד את זכרם הקדוש של ששת מלינוי אחינו בניי, אנשים נשים וטף, וראים ושלמים, ובתוכם משפחותיהם המסעופות של אבי מורי ובנותם סבי הרה"ח ר' אברהם נח וזוגתו ומשפחותם, ומשפחתAMI מורת' וחמות' ע"ה, שנרגעו ונטבחו בשנות השואה הנוראות בידי חיוט אדם ימ"ש, אנו מתפללים ואומרים "עשה למען טובחים על יהודיך, עשה